

УРСУЛА ЛЕ ГУИН ДНЕВНИКЪТ НА РОЗАТА

Част 0 от „Орсиния“

Превод от английски: Владимир Германов, 2013

chitanka.info

Д-р Нейдс ми препоръча да водя дневник на работата си. Тя ми каза, че ако го водиш внимателно, когато го препрочиташ, ще си спомняш наблюденията, които си направил, ще забелязваш грешките си и ще се учиш от тях, ще откриваш напредъка или отклоненията от позитивното мислене и така ще коригираш посоката на работата си чрез обратна връзка.

Обещавам да пиша в този дневник всяка вечер и да препрочитам написаното в края на всяка седмица.

Ще ми се да го правех още като асистент, но сега, когато имам собствени пациенти, е още по-важно.

От вчера имам шестима пациенти, ужасно много за психоскопист, но четирима от тях са децата с аутизъм, с които работих цяла година по изследването на д-р Нейдс за Нац. бюро по псих. (бележките ми за тях са във файловете с кл. псих.). Другите двама са новопостъпили:

Ана Жест, 46 г., опаковчик в пекарна, сем., без деца, диаг.: депресия, изпратена от градската полиция (опит за самоубийство).

Флорес Сорде^[1], 36 г., инженер, неженен, диагноза няма, изпратен от ТРТУ (психопатично поведение — склонност към насилие).

Д-р Нейдс казва, че е важно да записвам нещата всяка вечер така, както са се случили по време на работа — спонтанността дава най-много информация при самоизследването (както при автопсихоскопията). Тя казва, че е по-добре да пиша, а не да записвам с диктофон, и да не показвам дневника на никого, за да не се ангажирам прекалено със себе си. Трудно е. Никога досега не съм писала нищо, което да е само за мен. Все още имам чувството, че го пиша за д-р Нейдс! Може би, ако дневникът е полезен, по-късно бих могла да ѝ го покажа и да поискам съвет от нея.

Предположението ми е, че Ана Жест е в менопауза и една хормонална терапия би била достатъчна. Това е! Сега ще видим бива ли ме в прогнозите.

Утре ще работя и с двамата пациенти под наблюдение. Вълнуващо е да имаш собствени пациенти — нямам търпение да

започна. Макар че, разбира се, екипната работа беше много ползотворна.

31 АВГУСТ

Половинчасов психоскопски сеанс с Ана Ж. в 8,00. Анализирах материалите от скопията, 11,00 — 17,00. N.B.: Да настроя чувствителността на дясното полукълбо за следващия сеанс! Слаба визуална конкретика. Много слаб аурален, слаб сензорен, хаотичен телесен образ. Утре ще получа лабораторните анализи на хормоналния баланс.

Удивително е колко банални са умовете на повечето хора. Разбира се, горката жена е с тежка депресия. Данните в съзн. измерение са мъгляви и несвързани, а несъзн. измерение е широко отворено, но неясно. Това, което се разкрива в неяснотата обаче, е толкова тривиално! Чифт стари обувки и думата „география“! Самите обувки бяха неясни, просто схематична представа за чифт обувки, може би мъжки, може би дамски, може би черни, може би кафяви. Макар и определено да е визуален тип, самата тя не вижда нищо ясно. Малко хора успяват да го правят. Ужасно потискащо. Когато бях първа година студентка, често си мислех колко прекрасни ще са умовете на хората, колко прекрасно би било да споделяш всичките тези различни светове, различните цветове на техните страсти и идеи. Колко наивна съм била!

Най-напред си дадох сметка за това в часовете на д-р Рамия, когато изучавахме запис от много известна личност и забелязах, че лицето никога не е поглеждало дърво, не е докосвало дърво, нито пък прави разлика между дъб и тополя или дори между маргаритка и роза. За него всичко това бяха „дървета“ или „цветя“, разбирани схематично. Същото беше и с човешките лица, макар че си бе изработило начини да ги различава — но предимно виждаше името като етикет, а не лицето на човека. Това беше абстрактен ум, разбира се, но с конкретен би могло да е още по-зле, възприятията му са подобни на недиференцирана пихтия — бобена чорба, в която има чифт обувки.

Да не би обаче да „влизам в положението“? Изучавам депресивни мисли по цели дни и се депресирам. Виж, по-горе написах „потискащо е“. Вече виждам колко ценен е този дневник. Знам, че съм прекалено впечатлителна.

Разбира се, това е причината да съм добър психотерапевт. Само че е опасно.

Днес нямаше сеанс с Ф. Сорде, тъй като успокоителните все още не са престанали да действат. Изпратените от ТРТУ често са толкова седирани, че не могат да бъдат изследвани с дни.

Утре в 4,00 сеанс за изследване на РЕМ съня на Ана Ж. По-добре да си лягам!

1 СЕПТЕМВРИ

Д-р Нейдс каза, че написаното от мен вчера е до голяма степен такова, каквото тя е имала предвид, и ме покани отново да ѝ покажа дневника си, когато изпитвам съмнения. Спонтанната мисъл — това е важното, а не техническите данни, които записваме в дневниците. Нищо не задрасквай. Искреността е най-важното нещо.

Сънят на Ана беше интересен, но жалък. Вълк, който се превръща в палачинка! И такава противна, неясна, космата палачинка! Визуализацията ѝ е по-ясна насън, но тоналността ѝ си остава потисната (не забравяй обаче: *ти* внасяш афекта, не го разчитай като част от общата картина). Днес започна хормоналната ѝ терапия.

Ф. Сорде е буден, но е твърде объркан, за да го отведе в кабинета за психоскопия. Изплашен е. Отказва да се храни. Оплаква се от болка странично. Стори ми се, че не е наясно в какъв вид болница се намира, и му обясних, че физически няма никакви проблеми. Той попита: „Откъде, по дяволите, знаеш?“. Това беше съвсем оправдано, защото той все още беше в усмирителна риза заради склонността към агресивност, отбелязана в картоната му с А. Прегледах го и открих синини и контузии, поисках рентгенови снимки и те показаха две пукнати ребра. Обясних на пациента, че е бил в състояние, при което е било необходимо да се приложи принудително обездвижване, за да се избегне самонараняване. Той каза: „Всеки път, когато някой от тях ме питаше нещо, другият ме риташе“. Повтори това няколко пъти, с гняв и объркване. Параноидно-налуден комплекс? Ако не отслабне с прилагането на медикаментите, ще продължа въз основа на това предположение. Пред мен реагира доста добре, попита ме за името ми, когато отидох при него с рентгеновата снимка, и се съгласи да се храни. Принудих се да му се извиня, което не е добро начало при работа с параноиден пациент. Травмата на ребрата би трябвало да е

отбелязана в картоната му от изпращащата агенция или от медика, който го е приел. Подобна небрежност е потискаща.

Има обаче и добри новини. Рина (изследване на аутизма, обект №4) днес видя изречение в първо лице. Видя го — с плътни, черни печатни букви, изведнъж, в предната зона на съзнанието: *Искам да спя в голямата стая.* (Спи сама заради проблема с фекалиите.) Изречението се задържа ясно в продължение на повече от 5 секунди. Четеше го в ума си, точно както аз го четях на холоекрана. Имаше слаба субвербализация, но не и субвокализация — никакъв аудиосигнал. Не беше говорила, дори сама на себе си, в първо лице. Казах на Тио за това веднага и той я попита след сеанса: „Рина, къде искаш да спиш?“. „Рина спи в голяма стая“, отговори. Без местоимение, без волеизявление. Ала в някой от близките дни ще каже „Аз искам“ — на глас. И на тази основа най-накрая ще изгради личност. На тази основа. Аз искам, значи аз съм.

Има толкова много страх. Защо има толкова много страх?

4 СЕПТЕМВРИ

Отидох в града да прекарам двата си почивни дни. Останах с Б. в новия ѝ апартамент на северния бряг. Три стаи само за нея!!! Всъщност не харесвам тези стари сгради, гъмжат от плъхове и хлебарки, и са толкова странни и чудати, като че ли някак си годините на глада все още са там, дебнат. С радост се върнах в малката си стаичка тук, само моя, но има други хора близо до мен на същия етаж — приятели и колеги. Липсваше ми записването в дневника. Формирам навици много бързо. Компулсивна тенденция.

Ана се подобри значително — облечена, със сресана коса, плете. Сеансът беше скучен обаче. Поисках от нея да мисли за палачинки и цялото несъзн. измерение се изпълни с онази космата, ужасна, плоска вълк/палачинка, докато на съзн. ниво послушно опитваше да визуализира апетитна палачинка със сирене. Не беше много лошо — очертанията и цветовете вече са по-силни. Все още съм склонна да разчитам на проста хормонална терапия. Разбира се, ще предложат електроконвулсивна терапия и ще бъде напълно възможен паралелен анализ на материалите от скопията, като ще започнем с вълк/палачинката и т.н. Има ли обаче някакъв смисъл в това? Тя опакова продукти в пекарна 24 години и физическото ѝ здраве е лошо. Не може

да промени живота си. При добър хормонален баланс поне ще е в състояние да търпи.

Ф. Сорде — успокоен, но все още подозрителен. Екстремна страхова реакция, когато му казах, че е време за първия му сеанс. За да го предразположа, седнах и му говорих за природата на изследванията с психоскоп. Той ме изслуша съсредоточено и накрая попита:

— Само психоскопа ли ще използваш?

Отговорих:

— Да.

Попита:

— Без електрошок?

Отговорих:

— Без.

Попита:

— Обещавах ли?

Обясних, че съм психоскопист и не работя с оборудване за електроконвулсивна терапия, че това е съвсем различно нещо. Казах му, че засега работата ми с него ще е диагностична, не терапевтична. Слушаше ме внимателно. Той е образован човек и разбира разликата между „диагностична“ и „терапевтична“. Интересно е, че поиска от мен *да обещая*. Това не съответства на параноидна налудност — не искаш обещания от хора, на които нямаш доверие. Дойде с мен миролюбиво, но когато влязохме в психоскопския кабинет, спря и пребледня при вида на апаратурата. Използвах шегата за зъболекарския стол, до която д-р Авен винаги прибегва при нервни пациенти. Ф.С. каза:

— Стига да не е електрически стол!

Мисля, че при образовани пациенти е по-добре да не създаваш ореол на тайнственост, да не налагаш фалшив авторитет и да не внушаваш чувство за безпомощност на обекта (виж Т. Р. Олма, „Психоскопски техники“). Показах му стола и шлема с електроди и му обясних как функционират. Има най-обща представа за психоскопията, получена от слухове, а въпросите му отразяваха инженерното му образование. Когато го помолих, седна на стола. Докато фиксирах шлема и електродите, докато закопчавах ръцете му, той се потеше обилно от страх и това очевидно го караше да се чувства неудобно заради миризмата. Ако знаеше само как мирише Рина, когато рисува с

изпразнения... Той затвори очи и стисна подлакътниците на стола, така че ръцете му побеляха чак до китките. Екраните също бяха почти бели. След малко подхвърлих с шеговит тон:

— Не боли, нали?

— Не знам.

— Е, боли ли?

— Искаш да кажеш, че е включено?

— Включено е от деветдесет секунди.

Тогава отвори очи и се огледа наоколо, доколкото можеше от електродите. Попита:

— Къде е екранът?

Обясних, че обектите никога не гледат екрана по време на изследването, защото обективизацията може да бъде силно смущаваща. Той попита:

— Като обратен сигнал от микрофон?

Това е точно сравнението, което използваше д-р Авен. Ф.С. определено е интелигентен човек. N.B.: Интелигентните параноици са опасни!

Попита ме:

— Какво виждаш?

Отговорих:

— Мълчи, моля. Не искам да виждам какво казваш. Искам да видя какво мислиш.

А той заяви:

— Но това не е твоя работа, нали? — Каза го съвсем невинно, като шег. Междувременно побеляването от страха беше се превърнало в тъмни, наситени, волеви конвулсии и след това, няколко секунди след като престана да говори, цялото съзн. измерение се изпълни от една роза — напълно разцъфнала, розова, красиво почувствана и визуализирана, ясна и стабилна, цяла.

След това той попита:

— За какво мисля, доктор Собел?

Отговорих:

— За мечките в зоопарка.

Сега се чудя защо казах това. Самозащита? От какво? Той се засмя и несъзн. измерение стана кристално черно — облекчение, а розата потъмня и затрептя. Казах:

— Пошегувах се. Можеш ли да върнеш розата?

Това върна бялото на страха. Казах му:

— Слушай, наистина е много лошо да разговаряме по този начин през първия сеанс. Ти трябва да научиш още много, преди да можеш да участваш в анализа, а аз трябва да науча много за теб, така че да престанем с шегите, съгласен ли си? Просто се отпусни и мисли за каквото искаш.

Последва вихрушка от субвербализация в съзн. измерение, а несъзн. избледня до сиво — потискане. Розата се върна неуверено няколко пъти. Опитваше да се концентрира върху нея, обаче не успяваше. Видях няколко бързи визуализации — мен, униформата ми, униформите на ТРТУ, сива кола, кухня, отделението за буйстващи пациенти (силни аурални образи — писъци), бюро, книжа на бюрото. Задържа се при тях. Бяха чертежи на машина. Започна да ги разглежда. Беше целенасочено усилие за потискане и много ефективно. Накрая попитах:

— Каква машина е това?

Започна да отговаря на глас, но млъкна и ме остави да получа отговора субвокално, през слушалките:

— Това са чертежи на установка за ротационен тракционен двигател. — Или нещо такова. Разбира се, точните думи са записани. Повторих ги на глас и попитах:

— Не са секретни, нали? — Отговори гласно:

— Не са — и добави: — Не знам никакви тайни.

Реакцията му на въпросите е бурна и комплексна, всяко изречение е като дъжд от камъчета, хвърлени във вода — преплитащите се кръгове се разпространяват бързо в съзн. измерение към несъзн., реакции възникват на всички нива. След няколко секунди всичко това се скри зад билборда, който се появи на преден план в съзн., целенасочено визуализиран като розата и чертежите, със слухова подкрепа, защото го четеше отново и отново: „СТОЙ НАСТРАНА! СТОЙ НАСТРАНА! СТОЙ НАСТРАНА!“.

Започна да се замъглява и трепти, намесиха се соматични сигнали и скоро каза:

— Уморен съм — и приключи сеанса (12.5 мин).

След като му свалих шлема и електродите, му донесох чаша чай от масата за персонала в коридора. Когато му го предложих, той се

сепна и в очите му се появиха сълзи. Дланите му бяха толкова вдървени от стискането на подлакътниците, че му беше трудно да задържи чашата. Казах му, че не е нужно да бъде толкова напрегнат и да се страхува — опитваме се да му помогнем, не да му навредим.

Погледна ме. Очите са като екрана на психископа, но не можем да ги разчитаме. Щеше ми се шлемът още да беше на главата му, но изглежда, човек никога не може да улови на екрана моментите, които най-много би желал. Попита ме:

— Докторе, защо съм в тази болница?

Отговорих:

— За диагностициране и терапия.

Той каза:

— Диагностициране и терапия *на какво?*

Отговорих му, че може и да не помни епизода, но се е държал странно. Попита как и кога, а аз му отговорих, че всичко ще му се изясни, когато терапията подейства. Дори и да знаех какъв е бил психотичният му епизод, щях да му отговоря същото. Това е коректната процедура. Чувствах се обаче във фалшива позиция. Ако докладът на ТРТУ не беше класифициран, щях да говоря от позицията на човек, който познава фактите. Тогава щях да дам по-добър отговор на следващите му думи:

— Събудиха ме в два през нощта, арестуваха ме, разпитваха ме, биха ме, упоиха ме. Предполагам, че наистина съм се държал малко странно при всичко това. Ти не би ли?

— Понякога човек под стрес интерпретира погрешно действията на другите — казах аз. — Изпий си чая и се връщай в отделението. Имаш температура.

— Отделението — повтори той и някак се сви, после добави отчаяно: — Наистина ли не можеш да научиш защо съм тук?

Беше странно — сякаш ме включи в налудната си система на „негова страна“. Да проверя тази възможност в Райнгелд. Мисля, че се касае за някакво пренасочване, а не е имало време за това.

Следобеда анализирах записите на Жест и Сорде. Никога не съм виждала психоскопска реализация, дори предизвикана от медикаменти халюцинация, толкова фина и жива като тази роза. Сянката на едно венчелистче върху друго, кадифено-влажната текстура на венчелистчетата, розовият цвят, изпълнен със слънчева светлина,

жълтата сърцевина — не се съмнявам, че ароматът щеше да е там, ако апаратурата долавяше обонятелни импулси. Не беше като ментално творение, а като нещо реално, с корен в земята, живо и растящо, със силно трънливо стъбло отдолу.

Уморена съм. Трябва да си лягам.

Току-що препрочетох този запис. Дали вода дневника правилно? Записвам само какво се е случило и какво е било казано. А дали е спонтанно? Но е *важно* за мен.

5 СЕПТЕМВРИ

На обяд днес обсъдих проблема за съзнателната съпротива с д-р Нейдс. Обясних за работата си с несъзнателните блокове (при деца и пациенти с депресия, като Ана Ж.) Имам умения в разчитането, но никога досега не съм срещала съзнателен блок като това „СТОЙ НАСТРАНА“ на Ф.С. или средството, което използва днес и имаше ефект през целия 20-минутен сеанс — концентрация върху дишането, телесните ритми, болката в ребрата, визуалните възприятия от психоскопския кабинет. Д-р Н. ми предложи да използвам превръзка за очи срещу последния трик и да следя внимателно несъзн. измерение, тъй като той не е в състояние да предотврати появата на материал там. Изненадващото обаче е колко голяма е областта на взаимодействие на съзн. и несъзн. поле, и до каква голяма степен едното резонира в другото. Вярвам, че концентрацията му върху ритъма на дишане дава възможност да постигне нещо като състояние на „транс“. Въпреки че, разбира се, в повечето случаи така нареченият „транс“ е чисто и просто окултистско факирство, примитивна характеристика, която не представлява интерес за поведенческата наука.

Днес Ана мисли на тема „Един ден от живота ми“ заради мен. Всичко е толкова сиво и мрачно. Горкото същество! Никога не е мислила с удоволствие дори за храната, при все че живее само с минимални дажби. Единственото, което се появи с някаква яркост и за момент, беше детско лице с ясни черни очи, розова плетена шапчица, заоблени бузки. Каза ми в разговора след сеанса, че винаги минавала покрай училищна площадка за игри на път за работа, защото обичала „да гледа малките да тичат и крещят“. Съпругът ѝ се появява на екрана като едър, издут работен костюм и раздразнително, заплашително мърморене. Чудя се дали знае, че не е виждала лицето му и не е чула и

дума от него от години? Няма обаче смисъл да ѝ казвам това. Може би е по-добре, да не знае.

Плете, днес забелязах, розова шапчица.

Чета „Обезверяването: изследване“ на Де Камс по препоръка на д-р Нейдс.

6 СЕПТЕМВРИ

По средата на сеанса (отново дишане) казах гласно:

— Флорес!

И двете псих. измерения избледняха, но соматичните проявления почти не се промениха. След 4 секунди реагира с вокализация, сънливо. Не е транс, а автохипноза.

Казах:

— Дишането ти се следи от апарата. Няма нужда да знам, че все още дишаш. Отегчително е.

Той отговори:

— Предпочитам сам да се следя, докторе.

Отидох при него, свалих превръзката от очите му и го погледнах. Има приятно лице, като мъжете, които често можеш да видиш да управляват машини, чувствителен, но търпелив, като магаре. Глупав израз. Няма да го задраскам обаче. В дневника се предполага да съм спонтанна. Магаретата понякога имат красиви физиономии. Очаква се да са глупави и страхливи, но всъщност изглеждат мъдри и спокойни, сякаш са изтърпели много, без да таят гняв, сякаш знаят защо не трябва да таиш гняв. А белите кръгове около очите им придават беззащитен вид.

— Колкото повече дишаш обаче — казах, — толкова по-малко мислиш. Имам нужда от помощта ти. Опитвам се да открия от какво се страхуваш.

— Но аз знам от какво се страхувам — отвърна той.

— Защо не ми казваш?

— Защото не ме попита.

— Това е много неразумно — казах аз, което е смешно, като се замисля: да се възмущаваш от психиатричен пациент, защото е неразумен. — Ами, сега те питам.

Той отговори:

— Страхувам се от електрошок. Страхувам се да не унищожат ума ми. От това, че ме държат тук. Или че ще ме пуснат само ако не помня каквото и да било.

Докато говореше, изпъшка.

— Добре, защо не мислиш за това, докато гледам екрана? — попитах.

— Защо да го правя?

— А защо не? Каза ми го, защо да не си го мислиш? Искam да видя цвета на мислите ти.

— Цветът на мислите ми не е твоя работа! — тросна се той ядосано, но докато говореше, успях да се върна пред екрана и да видя неконтролираната активност. Разбира се, докато разговаряхме, течеше запис и аз го изследвах цял следобед. Фантастично. Има две субвербални нива, които протичат паралелно с изговорените думи. Всички сензорно-емотивни реакции и изкривявания са енергични и сложни. Той ме вижда например най-малко по три различни начина, може би и повече, анализът е невъзможно труден! И съответствията между съзнателно и несъзнателно са страшно заплетени, следите в паметта и текущите впечатления взаимодействат невероятно бързо, а независимо от всичко цялото е унифицирано въпреки комплексността си. Прилича на машината, която разглеждаше — много сложна, но представлява едно цяло, в математическа хармония. Като венчелистчетата на розата.

Когато осъзна, че наблюдавам, се разкрещя: „Воайорка! Проклетa воайорка! Остави ме! Махай се!“. Рухна и се разплака. Появи се недвусмислена фантазия на екрана за няколко секунди — как чупи шлема и къса електродите, как рита апарата и го прави на парчета, как хуква извън сградата и там, вън, има възвишение с широко било, покрито с къса суха трева, и той застава там, съвсем сам под вечерното небе. Докато седеше закопчан за стола и ридаеше.

Прекратих сеанса, свалих шлема и го попитах дали иска чай, но той отказа да отговори. Откопчах ръцете му и му донесох чаша. Днес имаше захар — цяла кутия. Казах му, че съм сложила две бучки в чая му.

След като отпи глътка, заяви с подчертано ироничен тон:

— Знаеш, че обичам захар? Сигурно психоскопът ти е показал, че обичам захар?

— Не бъди глупав — отговорих. — Всички обичат захар, ако могат да намерят.

— Не, малка докторке, не обичат.

И със същия тон ме попита на колко години съм и дали съм семейна. Беше зъл. Каза:

— Не искаш да се омъжиш? Омъжена си за работата си? Помагаш на ментално нездравите да се върнат към конструктивен живот в служба на нацията?

— Харесвам работата си — отговорих. — Защото е трудна и интересна. Като твоята. Ти харесваш работата си, нали?

— Харесвах я — каза. — Сбогом на всичко това.

— Защо?

Чукна слепоочието си и каза:

— Бзззт! Всичко изчезва. Нали?

— Защо си толкова сигурен, че ще ти предпишат електрошок? Та аз дори не съм ти поставила диагноза все още.

— Диагноза? — изсмя се той. — Виж, престани да разиграваш театър, моля. Диагнозата ми е поставена. От квалифицираните доктори на ТРТУ. Остър пристъп на обезверяване. Прогноза: ужасна. Терапия: да се заключи в стая с пищащи и мятащи се нещастници, после умът му да се претършува, както и книгата му, а после да се изгори... да се изгори. Така ли е, докторе? Защо е цялото това позиране, диагнози, чай? Не можеш ли просто да приключиш? Трябва ли да преровиш всичко, преди да го изгориш?

— Флорес — казах му много търпеливо, — *ти* казваш „ликвидирай ме“. Не се ли чуваш какво говориш? Психоскопът не ликвидира нищо. Не го използвам и за да получа доказателства. Това не е съд, не си на дело. И аз не съм съдия. Аз съм лекар.

Той избухна:

— Щом си лекар, не виждаш ли, че не съм болен?

— Как да видя каквото и да било, след като ме държиш във с глупавите си предупреждения „СТОЙ НАСТРАНА“? — изкрещях и аз. Наистина. *Търпението* ми беше поза и просто се разпадна на парчета. Видях обаче, че съм стигнала до него, и затова продължих:

— Имаш болен вид, държиш се като болен — две пукнати ребра, температура, липса на апетит, пристъпи на плач, — това ли е добро

здраве? Ако не си болен, докажи ми го! Позволи ми да видя как си вътре, вътре във всичко това!

Погледна в чашата си, засмя се странно и сви рамене.

— Не мога да победя — каза. — Защо изобщо разговарям с теб? *Изглеждаш* толкова честна, дявол да те вземе!

Отидох си. Колко ужасно е да те нарани пациент. Бедата е там, че съм свикнала с децата, чието отхвърляне е абсолютно, като на животни, които замръзват или се свиват, или хапят в ужаса си. С този мъж обаче, интелигентен и по-възрастен от мен, имаше комуникация, доверие и тогава дойде ударът. Така е по-болезнено.

Болно ми е да записвам всичко това. Пак изпитвам същата болка. Но има полза. Сега разбирам много по-добре някои от нещата, които каза. Мисля да не ги показвам на д-р Нейдс, докато не поставя диагнозата. Ако има някаква истина в думите му, че бил арестуван по подозрения в обезверяване (а той определено е невнимателен в изказванията си), д-р Нейдс може да реши самата тя да поеме случая заради моята неопитност. Ще съжалявам, ако стане така. Опитът ми е нужен.

7 СЕПТЕМВРИ

Глупачка! Затова ти даде книгата на Де Камс! Разбира се, че знае. Като шеф на отделение тя има достъп до досието на Ф.С. в ТРТУ. Дала ми е този пациент съвсем умишлено.

Определено е поучително.

Днешният сеанс: Ф.С. все още беше ядосан и намръщен. Преднамерено изфантазира секс сцена. Беше спомен, но докато тя се надигаше под него, внезапно залепи на лицето ѝ карикатура на моето. Беше ефектно. Съмнявам се, че жена би могла да го направи — спомените на жените от секса обикновено са по-тъмни и мащабни, те и партньорът им не могат да станат марионетки от плът просто така, със сменяеми глави. След малко се отегчи от изпълнението (при цялата правдивост на образа почти нямаше соматично участие, дори не получи ерекция) и умът му започна да блуждае. За първи път. Върна се един от чертежите. Вероятно е проектант, защото го промени с молив. Същевременно по аудиоканала се чуваше мелодия, чист ментален тон. И несъзнателното преля в междинната зона — голяма тъмна стая, гледана от детска височина, много високи первази на прозорците,

навън — вечер, клоните на дърветата тъмнеят, а в стаята се носи женски глас, мек, може би чете, понякога се слива с мелодията. Междувременно курвата на леглото идваше и си отиваше с волеви пристъпи, като всеки път се разпадаше по малко, докато не остана нищо, освен едно зърно на гърда. Това анализирах през повечето време следобеда, първата ясна и цяла последователност от 10 сек., която анализирам.

Когато прекратих сеанса, той попита с насмешливия си тон:

— Какво научи?

Изтананиках част от мелодията.

Той доби изплашен вид.

— Хубава мелодия — казах. — Не съм я чувала преди. Ако е твоя, няма да я тананикам никъде другаде.

— От един квартет е — отговори той и отново доби „магарешкото“ изражение на беззащитност и търпение. — Обичам класическа музика. Ти не...

— Видях момичето — отбелязах. — И моето лице вместо нейното. Знаеш ли какво бих искала да видя?

Поклати глава. Намусено, виновно.

— Детството ти.

Това го изненада. След малко се съгласи:

— Добре. Можеш да имаш детството ми. Защо не? И бездруго ще получиш всичко. Слушай. Записваш тези неща, нали? Може ли да видя записа? Искам да знам какво виждаш.

— Разбира се — отговорих. — Но за теб то няма да означава толкова, колкото си мислиш. Трябваша ми осем години, за да се науча да анализирам. Започваш със собствените си записи. Аз гледах моите месеци наред, преди да започна да разпознавам каквото и да било.

Заведох го до мястото си, сложих му слушалката и пуснах 30 секунди от последната последователност.

След това той стана замислен и почтителен. Попита:

— Какво беше това движение нагоре-надолу на... предполагам, че го наричаш заден план?

— Визуално сканиране... очите ти бяха затворени... и сублиминален автоперцептивен сигнал. Несъзнателното измерение и телесното измерение се припокриват до голяма степен през цялото време. Ние отделяме трите измерения и след това ги обединяваме,

защото те рядко съвпадат напълно, освен при бебетата. Яркото триъгълно петно вдясно на екрана е вероятно болката в ребрата ти.

— Не я виждам така!

— Не я виждаш. Но я усещаше съзнателно, дори тогава. Няма как обаче да предадем болката на екрана и затова сме приели визуални символи. Същото важи за усещанията, емоциите, афектите.

— И следиш всичко това едновременно?

— Казах ти, че ми бяха нужни осем години. И нали си даваш сметка, че това е само фрагмент? Никой не е в състояние да побере цяла психика на еднометров екран. Никой не знае дали психиката има някакви граници. Освен границите на вселената.

След малко той каза:

— Може и да не си глупачка, докторе. Може би просто си прекалено погълната от работата си. Това обаче може и да е опасно. Имам предвид, да си погълната от работата си.

— Обичам работата си и се надявам да е оказала позитивно влияние — отговорих. Бях нащрек за симптоми на обезверяване.

Той се усмихна и ме нарече лицемерка с тъжен глас.

Ана се съвзема. Все още има проблеми с храненето. Включих я в групата на Джордж за взаимна терапия. Има нужда, поне едно от нещата, от които има нужда, е да не е сама. След всичко това защо наистина да се храни? Кой има нужда от нея жива? Това, което наричаме „психоза“, понякога е просто реализъм. Само че човешките същества не могат да живеят само с реализъм.

Психоскопиите на Ф.С. не съответстват на никоя от класическите параноидни психоскопии на Райнгелд.

Трудно ми е да разбера книгата на Де Камс. Терминологията на политиката е толкова различна от терминологията на психологията. Всичко изглежда наопаки. Трябва наистина да внимавам на сеансите по позитивно мислене в неделя вечер отсега нататък. Проявих леност на ума. Или не, но, както каза Ф.С., твърде погълната от работата съм — и невнимателна към контекста ѝ, това имаше предвид той. Да не мислиш за какво работиш.

10 СЕПТЕМВРИ

Последните две вечери бях толкова уморена, че пропуснах да записвам в дневника. Разбира се, всички данни са регистрирани и

коментирани в записките ми от анализа. Работих сериозно по психоскопирането на Ф.С. Удивително вълнуващо е. Умът му е наистина необикновен. Не е брилянтен — тестовите му за интелигентност са добри, но в средната зона, не е оригинален или артистичен, няма шизофренни прозрения. Не знам защо, но се чувствам поласкана от факта, че допусна да споделя детството, което си спомни заради мен. Не мога да кажа какво е това. Имаше болка и страх, разбира се, смъртта на баща му от рак, месеци и месеци страдания, когато Ф.С. е бил само на дванайсет, трябва да се е чувствал ужасно, но в края не се канализира в болка, не го е забравил и не го е потиснал, а всичко е променено от любовта, която изпитва към родителите и сестра си, към музиката, към формата и тежестта, и годността на нещата, към спомените за светлините и времето през отдавна отминали дни, и благодарение на ума, който винаги работи тихо и се стреми да обгърне, да обгърне цялото.

Още и дума не може да става за формален съвместен анализ, прекалено рано е, но той сътрудничи толкова интелигентно, че днес го попитах дали съзнателно си дава сметка за фигурата на Тъмния брат, която придружаваше няколко съзнателни спомена и несъзнателното измерение. Когато го описвах като човек със сплъстена рошава коса, той ме изгледа сепнато и попита:

— Доки ли имаш предвид?

Тази дума беше в субвербалното аудио, макар и да не бях я свързала с фигурата. Обясни ми, че когато бил на пет или шест, наричал „Доки“ едно мече, което често сънувал и за което мечтаел. Обясни:

— Яздех го. Беше голям, аз бях малък. Той събаряше стени, рушеше неща, лоши неща, разбира се, гамени, шпиони, хората, които плашеха майка ми, затвори, тъмни улички, които ме беше страх да пресека, полицаи с пистолети, собственика на заложната къща. После се изкачваше по отломките до върха на купчината. С мен на гърба си. И там горе беше спокойно. Винаги беше вечер, малко преди да се покажат звездите. Странно е да си го спомня. Преди трийсет години! По-късно се превърна в нещо като приятел, мъж или момче с козина на мечка. Продължаваше да чупи неща, а аз бях с него. Забавно.

Пиша това по памет, защото го няма в записите. Сеансът беше прекъснат, защото прекъсна хранването. Отчайващо е, че болницата

е толкова ниско сред приоритетите на правителството.

Тази вечер присъствах на сеанса по позитивно мислене и си водих бележки. Д-р К. говори за опасностите и фалша на либерализма.

11 СЕПТЕМВРИ

Тази сутрин Ф.С. опита да ми покаже Доки, но не успя. Засмя се и каза гласно:

— Вече не мога да го видя. Мисля, че в някакъв момент съм се превърнал в него.

— Покажи ми кога се случи това — помолих аз, а той се съгласи и веднага започна да си спомня епизод от ранното си юношество. Нямаше нищо общо с Доки. Видял е арест. Обяснили му, че арестуваният разпространявал незаконни печатни материали. По-късно видял една от листовките, озаглавена „Има ли справедливост за всички?“. Беше във визуалната му банка. Беше я прочел, но не помнеше текста или поне успя да го цензурира, за да не го видя аз. Арестът беше ужасно реалистичен. Имаше детайли, като синята риза и хриповете на младия мъж, отеждането на ударите, униформите на агентите от ТРТУ, отдалечаващата се кола — голяма сива кола с кръв по вратата. Връщаше се отново и отново, отдалечаваеше се нататък по улицата, пак и пак. За Ф.С. преживяното е травмиращ инцидент, то би могло да обясни преувеличения страх от нарушаване на националната справедливост в името на националната сигурност, който може да го е накарал да се държи ирационално, когато са го разследвали, и поради това да е бил възприет като носител на склонност към обезверяване, неправилно, струва ми се.

Ще покажа защо смятам така. Когато епизодът свърши, казах:

— Флорес, мисли си за демокрация, заради мен, ако обичаш. Той отговори:

— Малка докторке, старите кучета не се хващат толкова лесно.

— Не искам да те хващам. Можеш ли да мислиш за демокрация, или не можеш?

— Мисля за нея доста — отговори той. И премина към активност в дясното полукълбо — музика. Беше хор от последната част на Деветата симфония на Бетховен — познавах я от часовете по изкуство в средното училище. Пеехме я с някакви патриотични думи. Извиках:

— Не цензурирай! — а той отговори:

— Недей да крещиш. Чувам те.

Разбира се, стаята беше идеално тиха, а аудиосигналът беше страховит — все едно хиляди пеят заедно. Продължи да говори:

— Не цензурирам. Мисля за демокрация. Това е демокрацията. Надежда, братство, липса на стени. Всички стени са разградени. Ти, аз, ние правим вселената! Не го ли чуваш?

И отново билото на хълма, ниската трева и усещането за височина, вятърът, цялото небе. Музиката беше небето.

Когато свърши, го освободих от електродите и му казах: „Благодаря ти“.

Не виждам защо един доктор да не може да благодари на пациента си, ако сподели откровение за красота и смисъл. Разбира се, авторитетът на лекаря е важен, но не е нужно да доминира. Разбира се, авторитетите в политиката трябва да водят и да бъдат следвани, но в психологическата медицина е по-различно — лекарят не може да „излекува“ пациента, пациентът сам „лекува“ себе си с наша помощ, това не противоречи на позитивното мислене.

14 СЕПТЕМВРИ

Разстроена съм след дългия разговор с Ф.С. и ще опитам да изясня защо.

Тъй като поради травмата в ребрата не може да участва в трудова терапия, той е неспокоен. Отделението за буйстващи пациенти го смущаваше дълбоко, така че използвах авторитета си, за да махнат онова А от картоната му и да го преместят в мъжко отделение Б преди три дни. Леглото му е до леглото на стария Арка и когато отидох да го взема за сеанс, двамата седяха на леглото на Арка и разговаряха. Ф.С. каза:

— Д-р Собел, познаваш ли моя съсед, професор Арка от факултета по визуални изкуства и литература?

Разбира се, че познавам стареца, в болницата е от години, доста повече от мен, но Ф.С. говореше толкова почтително и мрачно, та се наложи да кажа:

— Да, как сте, професор Арка? — и стиснах ръката на стареца. Той се ръкува с мен учтиво, като с непознат — много често забравя хората от един ден до следващия.

Когато отидохме до психоскопския кабинет, Ф.С. попита:

— Знаеш ли колко електрошокове са му направили? — и когато отговорих, че не знам, той каза:

— Шейсет. Повтаря ми го всеки ден. С гордост.

После добави:

— Знаеш ли, че е бил световноизвестен учен? Написал е книга, „Идеята за свободата“, за идеите на двайсети век за свободата в политиката, изкуствата и науката. Четох я, когато бях в техническия университет. Тогава съществуваше. На лавиците в книжарниците. Вече не съществува. Не съществува. Питай доктор Арка. Не е и чувал за нея.

— Винаги има някаква загуба на памет след електроконвулсивна терапия — обясних, — но загубеният материал може да бъде усвоен отново, а много често се възстановява спонтанно.

— След шейсет сеанса? — попита той.

Ф.С. е висок мъж, малко попрегърбен, и дори в болничната пижама е внушителна фигура. Аз обаче също съм висока и ме нарича „малка докторке“ не заради ръста. За първи път го каза, когато ми беше ядосан, а сега го употребява, когато е ядосан, но не иска това, което казва, да ме нарани — мен, която познава. Каза:

— Малка докторке, престани да се преструваш. Отлично знаеш, че умът на този човек е бил целенасочено унищожен.

Сега ще опитам да запиша съвсем точно това, което отговорих, защото е важно.

— Не одобрявам прилагането на електроконвулсивна терапия като общо средство. Не бих препоръчала да се прилага на мои пациенти, освен, може би, в някои специфични случаи на сенилна меланхолия. Заех се с психоскопия, защото тя е по-скоро интегриращ, а не деструктивен инструмент.

Всичко това е вярно, но никога преди не съм го казвала и не съм си го мислила съзнателно.

— Какво ще препоръчаш за мен? — попита той.

Обясних му, че след като поставя диагнозата си, препоръката ми ще подлежи на одобрение от страна на началника и помощник-началника на отделението. Казах му още, че засега нищо от миналото му или структурата на личността му не налагат прилагането на ЕК терапия, но и че в края на краищата все още не сме сигнали много далеч.

— Тогава да се бавим още — подхвърли той и продължи да влачи крака край мен.

— Защо? Харесва ли ти?

— Не. Макар че харесвам теб. Искам обаче да забавя неизбежния край.

— Защо смяташ, че е неизбежен, Флорес? Не виждаш ли, че мисленето ти по този въпрос е свършено ирационално.

— Роза — каза той. Дотогава не ме бе наричал с малкото ми име. — Роза, не може да си рационален пред лицето на чистото зло. Има неща, които разумът не може да види. Разбира се, че съм ирационален, когато ме чака пълно унищожение на паметта — на моята същност. Но не съм неточен. Знаеш, че няма да ме пуснат да изляза оттук, не... — колеба се дълго, после добави:

— ... непроменен.

— Един психотичен епизод...

— Не съм имал психотичен епизод. Би трябвало вече да го знаеш.

— Защо тогава те изпратиха тук?

— Имам колеги, които предпочитат да смятат себе си за съперници, за конкуренти. Както разбирам, тъкмо те са информирали ТРТУ, че съм подривен либерал.

— И какви са били доказателствата им?

— Доказателства? — Вече бяхме в психоскопския кабинет. Закри лицето си с длани за момент, после се засмя объркано.

Доказателства? Добре. Веднъж, на събрание на моята секция разговарях дълго време с гост, чужденец, учен от моята област, проектант. Имам и приятели, които са непродуктивни хора, бохеми. И онова лято показах на шефа на секцията защо един проект, за който беше получил одобрение от властите, не може да работи нормално. Беше глупаво от моя страна. Може би съм тук заради тъпотата си. И четях. Прочетох книгата на професор Арка.

— Нищо от това обаче няма значение. Ти мислиш позитивно, обичаш страната си, не си обезверен!

Той отвърна:

— Не знам. Харесва ми идеята за демокрация, надеждата, да. Обичам това. Не бих могъл да живея без тези неща. Страната обаче? Искаш да кажеш, че онова нещо на картата, между очертанията на

границите... че всичко между тези очертания е хубаво и нищо извън тях не е от значение? Как е възможно възрастен човек да приема такава детинска идея?

— Но не би предал страната си на външен враг.

— Ако трябва да избирам между страна и човечество или между страна и приятел, може би щях да я предам. Ако наричаш това предателство. Аз го наричам морал — отговори.

Наистина е либерал. Точно това, за което говори д-р Катин в неделя.

Имаме класическа психопатия — липса на нормален афект. Каза го напълно равнодушно: „може би щях“.

Не. Не е вярно. Каза го с усилие, с болка. Аз бях толкова шокирана, че не почувствах нищо — пустота, студ.

Как би трябвало да третирам този тип психоза? *Политическа* психоза? Прочетох книгата на Де Камс два пъти и сега вярвам, че я разбирам, но пропастта между политика и психология си остава, книгата ми показва как да мисля, но не и как да *действам* позитивно. Виждам как Ф.С. би трябвало да мисли и да чувства нещата, както и разликата между това и сегашното състояние на ума му, но не знам как да го науча да мисли позитивно. Според Де Камс обезверяването е негативно състояние, което трябва да бъде запълнено с позитивни идеи и емоции, но това е неприложимо за Ф.С. Празнотата не е в него. Всъщност идеите на Де Камс са приложими точно за празнотата между политическо и психологическо, която съществува при самия *него*. Ако обаче тези идеи не са каквито трябва, как е възможно всичко това да доведе до добър резултат?

Имам сериозна нужда от съвет, но не мога да го получа от д-р Нейдс. Когато ми даде книгата на Де Камс, ми каза: „Тук ще откриеш всичко, от което имаш нужда“. Ако призная пред нея, че не съм го открила, това ще е равносилно на признание в безсилие и тя ще ми отнеме случая. Мисля всъщност, че този случай е нещо като тест — тест за мен. Нуждая се обаче от този опит, уча се, а освен това пациентът ми се доверява и разговаря с мен свободно. Така е, защото знае, че пазя в пълна конфиденциалност нещата, които ми казва. Поради това не мога да показвам този дневник или да обсъждам проблемите с когото и да било, докато не започне терапията и конфиденциалността престане да е от значение.

Не виждам обаче кога това би могло да се случи. Като че ли конфиденциалността между нас винаги ще е от значение.

Трябва да го науча да приспособява поведението си към реалността, иначе ще го изпратят на ЕКТ, когато започне прегледа на отделението ни през ноември. За това той беше прав от самото начало.

9 ОКТОМВРИ

Престанах да записвам в този бележник, когато материалът от Ф.С. започна да му се струва „опасен“ (а и на мен). Просто препрочетох всичко отново тази вечер. Сега си давам сметка, че никога не бих могла да го покажа на д-р Н. В такъв случай ще продължа и ще записвам тук каквото намеря за добре. Което тя ми каза да правя от самото начало, но си мисля, че винаги е очаквала да ѝ го показвам, смяташе, че аз самата ще искам да ѝ го показвам, както правех в началото, или че ако поиска да го види, ще ѝ го дам. Вчера ме попита за дневника. Казах ѝ, че съм го изоставила, защото там се повтарят нещата, които записвам в протоколите от анализите. Тя ме погледна неодобрително, но не каза нищо. През последните няколко седмици отношенията ни на доминиране/подчинение се промениха значително. Вече не чувствам сериозна нужда от напътствия, а след изписването на Ана Жест, изследването ми върху аутизма и успешния анализ на записите на Т.Р. Винха тя вече не може да настоява да съм зависима. Може обаче да е недоволна от независимостта ми. Махнах кориците на бележника и държа свободните листа в книжната обложка на книгата на Райнгелд. Човек трябва да търси много внимателно, за да ги намери. Докато правех това, ми стана много зле на стомаха и получих главоболие.

Алергия: Човек може да бъде в досег с полени или да го хапят бълхи хиляди пъти без никакви последствия. Докато при някаква вирусна инфекция или психическа травма, или ужилване от пчела, при следващия досег с цъфтящи бурени или бълхи започва да киха, да има сърбежи, очите му да се просълзяват и т.н. Същото е и с някои други дразнителни. Човек трябва да има изострена чувствителност.

„Защо има толкова много страх“ — написах. Е, сега знам. Защо няма лично пространство? Това е нечестно и подло. Не мога да чета „класифицираните“ файлове, които тя държи в кабинета си, макар че аз работя с пациентите, а не тя. Аз нямам право да държа никакъв мой

„класифициран“ материал. Само хората с власт имат право на тайни. И техните тайни до една са добри, дори и да са лъжа.

Слушай. Слушай, Роза Собел. Доктор по медицина, степен по психотерапия, степен по психоскопия. Влизаш ли в ситуацията?

Чии мисли мислиш?

Работиш между 2 и 5 часа дневно от шест седмици с ума на един човек. Щедър, почтен, здравомислещ ум. Никога преди не си работила с нещо такова. Работила си само с осакатени и вцепенени от ужас. Никога досега не си срещала равен.

Кой е терапевтът — той или ти?

Ако обаче с него всичко е наред, какво се очаква да излекувам? Как бих могла да му помогна? Как бих могла да го спася?

Като го науча да лъже?

(БЕЗ ДАТА)

Последните две вечери до полунощ преглеждах психоскопските записи на проф. Арка, правени при постъпването му преди седем години, преди електроконвулсивната терапия.

Тази сутрин д-р Н. попита защо съм се върнала „толкова назад в архивите“. (Това означава, че Селена ѝ докладва кои файлове се ползват. Познавам всеки квадратен сантиметър от психоскопския кабинет, въпреки това сега всеки ден го проверявам целия.) Отговорих, че се интересувам от развиването на идеологическо обезверяване у интелектуалците. Съгласихме се, че интелектуализмът често поражда негативно мислене и може да доведе до психози, и че тези, които страдат от него, в идеалния случай трябва да бъдат третирани, както е бил третиран проф. Арка, и да бъдат освобождавани, ако все още са компетентни. Дискусията беше много интересна и хармонична.

Излъгах. Излъгах. Излъгах. Излъгах целенасочено, умишлено, умело. Тя излъга. Тя е лъжец. Тя също е интелектуална! Лъже! И е страхливец, бои се.

Исках да видя записите на Арка, за да видя нещата в перспектива. За да докажа на самата себе си, че Флорес по никакъв начин не е уникален или оригинален. Това е вярно. Разликите са удивителни. Съзн. измерение на проф. Арка е било величествено, но несъзн. материал е бил по-слабо интегриран и е по-малко интересен. Проф. Арка е знаел далеч повече и движенията на мисълта му са далеч

по-красиви от тези на Флорес. Флорес нерядко е крайно объркан. Това е елемент от неговата виталност. Проф. Арка е, по-точно бил е абстрактен мислител, какъвто съм и аз, така че неговите записи ми доставиха по-малко удоволствие. Липсваше ми солидността, пространствено-времевия реализъм, интензивната чувствена яснота в ума на Флорес.

Тази сутрин в психоскопския кабинет му казах какво направих. Реакцията му (както обикновено) не беше каквато очаквах. Той харесва стареца и мислех, че ще бъде доволен. А той попита:

— Искаш да кажеш, че са унищожили ума му, а са запазили записите му?

Обясних му, че всички записи се пазят за целите на обучението, и се поинтересувах не се ли радва, че са запазени записи от ума на Арка, когато е бил в разцвета си — не са ли те като книгата му в края на краищата, трайна част от един ум, който рано или късно и бездруго щеше да стане сенилен и да умре? Той отговори:

— Не! Не и докато книгата е забранена, а записите са класифицирани! Няма нито свобода, нито право на лично пространство, дори в смъртта! Това е най-лошото от всичко!

След сеанса ме попита дали бих искала и имам ли възможност да унищожа неговите диагностични записи, ако го подложат на ЕКТ. Отговорих му, че тези неща могат много лесно да бъдат преместени на друго място или просто да се загубят, но че това ми се струва жестока загуба. Научих от него много неща, други също биха могли да научат, по-късно. Той каза:

— Не виждаш ли, че не искам да служа на хора със служебни пропуски? Не желая да ме използват, там е цялата работа. Ти не ме използваш. С теб работим заедно. Заедно излежаваме присъдата си.

Напоследък често си мисли за затвора. Фантазии, видения на затвори, трудови лагери. Мечтае за затвора така, както затворник мечтае за свобода.

Всъщност вече виждам как пътят напред се стеснява и бих го изпратила в затвора, ако можех, но тъй като вече е *тук*, няма шанс. Ако просто докладвам, че е политически опасен, ще го върнат в отделението за буйстващи и ще го подложат на ЕКТ. Тук няма съдия, който да му даде доживотна присъда. Само лекари, които подписват смъртни присъди.

Единственото, което мога да направя, е да протакам диагнозата възможно най-дълго, да подам искане за пълен съвместен анализ със силна прогноза за пълно оздравяване. Вече пиша доклада трети път и се оказва много трудно да го формулирам така, че от една страна да стане ясно, че си давам сметка за идеологическата същност на болестта му (за да не анулират диагнозата ми без повече коментари), и от друга, да изглежда достатъчно лека и поддаваща се на лечение, за да ме оставят да се справя с нея с помощта на психоскопията. Защо обаче цяла година да се ангажира скъпо оборудване, когато има на разположение евтин и прост моментален лек? Каквото и да им кажа, имат контрааргумент. До прегледа на отделението остават две седмици. Трябва да напиша доклада така, че наистина да е невъзможно да го отхвърлят. Ами ако Флорес е прав, ако всичко е само преструване, лъжа за лъжата, и от самото начало имат нареждане от ТРТУ този човек „да бъде елиминиран“...

(БЕЗ ДАТА)

Прегледът на отделението е днес.

Ако остана тук, имам някакво влияние, мога да направя някакво добро. Не, не, не, но аз дори това едно нещо... дори в това... какво мога да направя сега, как мога да спра...

(БЕЗ ДАТА)

Снощи сънувах, че яздя мечка нагоре по стръмен скат на клисура, между планини, склонове, които се издигат към тъмно небе, беше зима, по скалите имаше лед...

(БЕЗ ДАТА)

Утре сутринта ще кажа на Нейдс, че напускам и искам да ме преместят в детската болница. Тя трябва да одобри прехвърлянето. Ако не го направи, оставам на улицата. Вече съм на улицата. Вратата ми е заключена, докато пиша това, веднага щом го напиша, ще слеза в сутерена и ще го изгоря в пещта. Вече няма място.

Срещнах го в коридора. Беше със санитар.

Поех дланта му. Беше голяма, кокалеста и много студена. Попита:

— Това ли е то, Роза? Електрошокът?

Изрече го тихо. Не исках да губи надежда, преди да се изкачи по стълбите и да мине по коридора. Коридорът е дълъг. Отговорих:

— Не. Просто още изследвания. Вероятно електроенцефалограма.

— Значи, ще те видя утре? — попита и отговорих с „да“.

И ме видя. Отидох при него вечерта. Беше буден. Казах:

— Аз съм доктор Собел, Флорес. Аз съм Роза.

Той отговори:

— Приятно ми е да се запознаем.

Мърмореше. Има лека лицева пареза, вляво. Ще отшуми.

Аз съм Роза. Аз съм розата. Розата, аз съм розата. Розата, която няма цвят, която има само тръни, умът, който той направи, ръката, която докосна, зимната роза.

[1] Flores Sorde (ит.) — името означава „заглушени, потиснати цветя“. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.